

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „БАЧО КИРО – 1869”

ГРАД БЯЛА ЧЕРКВА

СВЕДЕНИЕ – ОТЧЕТ

за дейността на читалището за периода 2022 година

За едногодишната работа през 2022 г. на НЧ „Бачо Киро - 1869”

Скъпи членове, уважаеми гости,

И през последната година Народно читалище „Бачо Киро - 1869” – гр. Бяла черква, работи успешно и ежедневно устояваше мястото и ролята си на изявен културен институт в нашия град.

То продължи да работи за съхраняване на националното културно наследство и родовата памет, да бъде проводник на гражданското общество, да привлича младите и обществено ангажирани хора , като им създаваше благоприятна среда за култура, творческа и образователна изява.

През отчетния период основните направления в работата на читалището бяха библиотечната дейност, проучването и разпространяването на материалната и духовна култура на региона, развиване на нови съвременни начини на общуване и култура, сътрудничество с други читалища и институции.

Когато човек гори и се раздава в работата си и когато има верни и всеотдайни съмишленици, няма причина огънят в читалищното огнище да изгасне!

**Да се множат добрите дни
и хубавите празници,
да е пълно с живот и дейност
нашето родно читалище!**

Основно направление в читалищната работа е библиотечната дейност. Библиотеката изпълнява ценна образователна и културна дейност и е единственият книжовен център в гр. Бяла черква. Към момента разполага с 28563 библиотечни единици.

За периода 2022 г. са регистрирани следните показатели:

Читатели – 161 броя;

Посещенията в читалнята и за дома са 3799 броя;

Заети библиотечни материали – 3767броя;

От раздадената литература най-голям дял има художествената, след нея следва детската и отраслова литература.

Читалището получава чрез абонамент 4 броя вестници и 1бр.списания. Същите се намират на разположение на всички желаещи дори и да ги вземат в къщи.

През 2022г. бе направена частична инвентаризация на книгите.

ДАРЕНИЯ НА КНИГИ: през 2022 година

Дарители на книги през 2022 г. общо 31.

1. Донка Илчева от Б. черква - 15 книги;

2. Александър Цонев от София - 20 книги;
3. Акция „Книгодарител“ от София - 52 книги;
4. Живка Танчева от Б. черква - 3 книги;
5. Стефан Колчев от София - 6 книги;
6. Нели Цонева от Павликени - 5 книги;
7. Кънчо Великов - 3 книги;
8. Николай Теодосиев от София - 1 книга;
9. Капка Касабова - 3 книги;
10. Владко Панайотов София - 2 книги;
11. Офошпед Пловдив- 4 книги;
12. Людмила Кара Варна - 10 книги;
13. Анета Серафимова гр. Павликени - 13 книги
14. Милена Петрова от София – 24 книги;
15. Мария Тодорова от София - 20 книги;
16. Владко Панайотов от Пловдив - 20 книги;
17. Петя Петрова от София - 20 книги;
18. Калина Витанова от Стара Загора - 13 книги;
19. Милена Симеонова от Русе- 9 книги;
20. Бистра Якимова от София - 2 книга;
21. Община Павликени - 1 книги;
22. Георги Петров от София - 4 книги
23. Маргарита Нешков от София - 5 книги
24. Светла Георгиева Кръстева от София - 11 книги;
25. Сдружение градски читални –София – 52 книги;
26. Мартина Николова от Варна - 18 книги;
27. Теодора Чапкънова от Шумен- 30 книги;
28. София Николова от София - 42 книги;
29. Габриела Дочева от София – 8 книги;
30. Габриела Цанева от София – 17 книги;
31. Любка Трифонова – 8 книги.

Общо дарени книги за 2022 година 451 бр. на стойност 4122,85.

Закупени книги 12 бр. на стойност 91,14 лв.

Библиотеката при НЧ „Бачо Киро-1869“ гр. Бяла черква реализира проект към Министерство на културата конкурсна сесия по Програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност“ за 2022 г.

След одобрението на проекта закупихме книги на стойност 1394,21 лева от 30 издателства 25 български автори; 78 чужди автори общо 103 броя книги, за малки, големи и пораснали деца, от всички области на знанието!

МУЗЕЙНА ДЕЙНОСТ

Читалището поддържа етнографска експозиция, създадена през 2004 г. от Народно читалище „Бачо Киро” в резултат на защитен проект по програма „Живо наследство” на Фондация „Работилница за граждански инициативи”- София. Тя е разположена в интересна с архитектурата си сграда, която е собственост на читалището, построена през 1912 г., известна сред белочерковци като „старото читалище”. Днес тази сграда е приютила богатата духовна и материална култура на селището чрез експозицията, уредена с даренията на местните хора - прекрасни образци от тъкани,

национални носии, шевици и накити, предмети от бита, земеделието и лозарството, занаятчийски пособия и изделия, документи и снимки. Събраното материално и снимково наследство от 19-ти и 20-ти век оформя чудното съчетание от етнографска експозиция и фотоизложба, които изграждат цялостен „ретропортрет“ на града.

В книгата за дарения са вписани имената на 160 дарители с постъпили повече от 1300 Дарения.

Етнографската експозиция се посещава от граждани и гости на град Бяла черква. Тук читалището провежда учебни уроци и образователни програми.

КУЛТУРНО-МАСОВА ДЕЙНОСТ

06.01.2022 г. - Бе подредена витрина по повод 174 години от рождението на Христо Ботев

21.01.22 г. БАБИН ДЕН - БЕ ПОДРЕДЕНА ВИТРИНА

Една запазена традиция, един красив празник! Пожелания за здраве и дълголетие на всички баби, а на семействата, сдобили се с рожба - да са пълни сърцата им с обич, а домовете им да кънтят от детски смях!

03.02.2022 г. – Участие в онлайн конкурс „БЪКЛИЦАТА СИМВОЛ НА ПРАЗНИК“ в НЧ „Светлина-1927“ с. Чилнов

14.02.2022 г. – Трифон Зарезан

**ЛОЗАТА С НАЗДРАВИЦИ ДА ЗАРЕЖЕМ,
С ЧЕРВЕНО ВИНО ДА ПОЛЕЕМ,
НАЕСЕН МНОГО ГРОЗДЕ ДА БЕРЕМ
И БЪЧВИТЕ С ВИНО ДА НАЛЕЕМ!**

Празника на виното подготви кметството гр. Б. черква и НЧ „Бачо Киро-1869“ Събитието, посветено на Трифон Зарезан не се състоя поради въведените противоепидемични мерки бе отменен в последния момент.

17.02.2022 г. Подготвихме витрина по повод 149 години от обесването на Васил Левски

18.02.2022 г. - Работилница за мартеници с деца и младежи от Бяла черква

24.02.22 г. Градчето ни осъмна с празнична мартенска премяна - съвместно с служителите на кметството и музея украсихме дърветата с мартеници.

1.03.2022 г. - Баба Марта на гости в детската градина.

Баба Марта на гости в детската градина, където закичи децата с мартенички. Те я посрещнаха с песни и стихчета, а тя им разказа за традициите, свързани с празника.

Една нова инициатива на НЧ „Бачо Киро-1869“ - „Подари усмивка”

Баба Марта закичи всички с мартеници в кметството, пенсионерския клуб, училището, магазини и хората по центъра на града с усмивка и от сърце!

3.03.2022 г. - Честване на 144 г. от освобождението на България от турско робство.

Денят на Освобождението всяка година е повод да изразим своята почит към хилядите герои, отдали живота си за свободата на България. Тържеството започна с издигане на трибагреника от кмета на гр. Бяла

черква. Празничната ни програма продължи с изпълнение от децата на ДГ „Атанас Неделчев“ и ученици ОУ „Бачо Киро.

05.03.2022 г. - Сирни Заговезни

Да простиш не означава да забравиш.

Да простиш означава да запомниш, че никой не е съвършен...,

че всеки от нас прави грешки, дори когато се опитваме да бъдем честни...,

че всеки от нас казва неща за които после съжалява.

По традиция вече 53 години, в навечерието на празника Сирни Заговезни се събираме, на площада в Бяла черква, за да отпразнуваме празника с традиционният карнавал, който се организира от НЧ „Бачо Киро-1869” и Кметство гр. Бяла черква.

Основният смисъл на множеството обреди и обичаи, съпътстващи Сирни Заговезни е да се прогонят злите сили, да се отървем от лошотията, да си пожелаем плодородие и здраве. Спазвайки традицията за поредна година бе организиран парад на маските.

22.03.2022 г. - За първа година - Исторически музей – Бяла черква и Народно читалище „Бачо Киро-1869“ поздравиха граждани, ученици и колеги с настъпилата пролет!

На всички подариха късметче с пожелание и цвете. Пожелаха им мирна и благодатна година, здраве и обич в семействата ни и сили и воля, за да се преборим с всички предизвикателства!

23.03.2022 г. - Участие в онлайн конкурс „ПЕСТИЛКАТА СИМВОЛ НА ЖЕНСКОТО НАЧАЛО“ НЧ „Просвета-1921,, с. Злато поле общ Хасково

1.04.2022 г. Отбелязахме и деня на лъжата с едно закачливо Лъжесвидетелство.

Денят на шегата се празнува в различни страни по света на 1 април всяка година. Денят на шегата не е официален празник, но е спечелил широка популярност и се празнува като ден, в който много хора се шегуват и разказват забавни небивалици на своите приятели, семейство, учители, съседи и колеги.

Това е единственият ден в годината, когато можете да се пошегувате с приятелите си, да ги излъжете и изиграете съвсем безнаказано! Дори е задължително да погодите номер някому.

13.04.2022 г. –Маратон на четенето в библиотеката.

Международния ден на детската книга в библиотеката на читалището ще се проведе маратон на четенето съвместно с деца от гр. Бяла черква

21.04.2022 г. Тържество за Велики четвъртък с участието на деца от ДГ „Атанас Неделчев“ и ученици от ОУ „Бачо Киро“

Според традицията великденските яйца се боядисват рано сутринта на Велики четвъртък или през Велика събота преди празника. Първото яйце трябва да се боядиса в червено. С него се прави кръстен знак върху челата на децата, а после и на всички останали от семейството. То се оставя настрана от другите и се подменя с миналогодишното, което през цялото време е престояло в къщата - да носи здраве, радост и щастие на нейните обитатели.

1.05.2022г.- Национален земеделски събор-възпоменание пред паметника на гроба на Цанко Церковски в местността „Славееви гори“ край Бяла черква

по повод 96-годишнината от смъртта на видния поет, общественик, политик, основоположник на земеделското движение и БЗНС.

10.05.2022 г. - Честване на 146 г. от Априлското въстание

Поднасяне венци пред паметника на Бачо Киро.

На 10 май 2022 година Бяла черква отбелязахме 146 години от Априлското въстание. На 28 април 1876 година, 11 май по нов стил. 101 белочерковци излизат от селото, водени от Бачо Киро, и се включват в четата на Бачо Киро и поп Харитон, водила 9-дневни героични сражения в Дряновския манастир. Този ден е празник на град Бяла черква, обявен преди 45 години. По повод 100-годишнината от Априлското въстание през 1976 година е открит Историческият музей в града и монументалният паметник на Бачо Киро на площад „11 май“.

Празничната програма е организирана от Община Павликени, Кметство Бяла черква, Исторически музей – Бяла черква и Народно читалище „Бачо Киро – 1869“.

В ранната утрин на 10 май учениците от ОУ „Бачо Киро“ окичиха с венци всичките 96 паметни плочи, поставени на домовете на участниците в Дряновската епопея.

На главната улица пред училището бе даден старт на традиционния ученически крос „Бачо Киро“

Изложба на фотограф-художника Цончо Балканджиев „Паметни места от Април 1876“ и авторска художествена изложба на Абил Алиев „Палитра от спомени“ бяха открити в малкия салон на читалището.

Концертна програма с участието на танцов състав при НЧ „Трезвеност-1870“ гр. Сухиндол бе изнесена на площад „11 май“.

Вечерта започна спектакъл - възстановка на събитията в Бяла черква от 1876 г. по сценарий и с участието на членове на регионални клубове на НД „Традиция“, читалищни самодейци и граждани.

Програмата продължи с факелно шествие до историческата местност „Черничака“ – изходен пункт на Белочерковските въстаници.

Празникът завърши с тържествен митинг-заря с участието на НВУ „Васил Левски“ – гр. В. Търново.

14.05.2022 г. Участвахме в „Празник на дрипавата баница“ на НЧ „Градина Върбица-1894“ с. Върбица

14.05.2022 г.- Посрещане на участници в похода „По стъпките на четата на Бачо Киро и поп Харитон“

24.05.2022 г. - Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност.

Тържество в голям слон на учениците от ОУ „Бачо Киро“ и деца от ОДЗ „Атанас Неделчев“

28 май 2022 г. - На 28 май 1876 година в Търново е обесен Бачо Киро 146 години оттогава! Но потомците помнят и знаят!

Поднесохме венци и цветя пред монументалния паметник на Бачо Киро на площад „11 май“

26 юни 2022 г.- Се проведе втория „Фестивал на рибената чорба“

Рибката готвач от нашето лого, оживяла изпод вещите ръце на Илиана, се превърна в неотменим участник в забавната програма. Наш гост бе и Деян

Неделчев, в програмата ни е включиха много самодейни състави от читалища.

6.07.2022 г. На площад 11 Май с тържество в чест на 145 години от преминаването на руските войски, освобождението на Бяла черква от турско иго поднесохме венци пред паметника камбанария и концерт на състави от НЧ „Трезвеност-1870“ гр. Сухиндол

7.07.22 г. - 187 години от рождението на Бачо Киро - Български учител, книжовник, историк, читалищен деец и фолклорист.

Поднасяне на венци пред паметника камбанария и паметника на Бачо Киро

7.07.22 г.- Начало на ваканционната програма „Лято в музея“ организирана съвместно с „Исторически музей“ гр. Бяла черква и НЧ „ Бачо Киро-1869“

През месеците Юли и Август

През най горещите дни организирахме:

ЗАБАВНА ВАКАНЦИЯ В ЧИТАЛИЩЕТО МАЛКО ИЗВЪН ГРАФИКА, НО ПЪК НА СЯНКА.

В програмата бяха включени литературни четения, рисуване, оцветяване, редене на пъзел, играта "Пускам, пускам, кърпа", стражари и апаши и др.

Слушаха изпълнения на пиано, акордеон, пяха и играха хора.

Незабравима среща на децата с Димитър Драгнев разкри магията на музиката и запозна децата с музикалния инструмент пиано.

До природонаучния музей доброволци нарисоваха забавна „дама“, на която децата се радваха и играха.

В малкия салон на читалището децата изгледаха презентация за фолклорните области в България и се запознаха с различните народни носии.

Прожектирахме им детски филмчета от старите ленти с прожекционен апарат от преди 60 години.

Тържествено завършване на програмата „ЛЯТО В МУЗЕЯ“

Вкусен празничен ден с кулинарните изкушения „От кухнята на мама и баба“, награждаване на участниците и забавни танци и игри.

26.08.2022 г. - 99 години от смъртта на Райко Даскалов

Поднесохме цветя пред паметника. Мария Генчева изнесе слово.

6.09.2022 г. Бе подредена витрина по повод 137 години от съединението на княжество България и Източна Румелия

1.10.2022 г. В пенсионерския клуб отбелязахме международния ден на възрастните хора.

10.10.2022 г. Урок за Паисий Хилендарски с ученици от 6 и 7 клас на ОУ „Бачо Киро“ в Историческия музей в Бяла черква и посещение на изложба от книги, посветени на Паисий, в читалищната библиотека. Учениците разгледаха различни издания на „История Славянобългарска“. Специално внимание посветихме на новите портрети на Паисий Хилендарски и Петър Берон , иконата на Св. Св. Кирил и Методий и таблата със старобългарските азбуки Глаголица и Кирилица

15.10.2022 г. - Честване на 153 г. от рождението на Цанко Церковски

Поднасяне на венци пред паметника. Подредена бе витрина в читалището.

По повод 153 години от рождението на Цанко Церковски ни гостува театъра на НЧ „Георги Парцелв-1901“ с постановката Вестникар ли?

26.10.2022 г. Пред провесвания храм „Свети Димитър“ За поредна година по традиция беше раздаден осветен курбан за здраве!

28.10.2022 г. - Ден на Народните будители.- Празнична програма в малък салон на читалището с участие на ученици от ОУ „Бачо Киро“ и ДВГ „Медени звънчета“ с ръководител Мая Страшилова. Подредена бе витрина в читалището.

13.12.2022 г. - Запалване на коледните светлини

*„Не е ли чудесно елхата да блесне,
огряна от пъстри звезди
и стоплил ръката в ръка на приятел,
от радост да светиш и ти...”*

Малки и големи Белочерковци се стекоха на 13.12.2022 г. пред елхата за да присъстват на дългоочакваната церемония по запалване на празничните светлини на Коледното дърво . Небето бе и озарено от пъстроцветни фойерверки.

Кметът Албена Тодорова поздрави всички присъстващи, а на откритата сцена под елхата деца от ОДЗ „Атанас Неделчев“ и ОУ „Бачо Киро“ изнесоха празнична програма. Скъпи гости ни бяха Снежанка и Дядо Коледа.

23.12.2022 г. С песни, танци, стихотворения и сценки премина Коледно тържество в малкия салон на читалището, учениците от ОУ „Бачо Киро“ и децата от ДГ „Атанас Неделчев се представиха с програма. Скъпи гости ни Бяха Снежанка и дядо Коледа

ЗА ВТОРА ГОДИНА

Библиотеката при НЧ „Бачо Киро-1869“ гр. Бяла черква присъжда грамота за **:ЧИТАТЕЛ НА ГОДИНАТА 2022.** На Елена Митева Радилова

За всички забележителни събития и годишнини бяха подготвени и подходящи тематични витрини.

Публикации на бележити дати на витрината и в страницата на НЧ „Бачо Киро-1869“ гр. Бяла черква във Фейсбук страницата
На 9.04.2022 г. се проведе отчетно изборното събрание на читалището.

Извършени ремонти през годината:

- Ремонт на библиотеката-(подмяна на осветителни тела, боядисване и поставяне на окачен таван, циклене и лакиране на паркета в цялата библиотека).
- Освежаване златните букви на паметните плочи.

Събрания:

09.04.2022 г. – Отчетно изборно събрание

Други мероприятия

1. Озвучаване панихида в гробищен парк - 15.04.22 г.
2. На 31.01.2022 г се проведе събрание на пенсионерите в малък салон.
3. Озвучихме събрание за асфалтиране на улиците което състоя пред читалищната сграда.
4. На 21.04.2022 се отбелязаха 100 години футбол в бяла черква с презентация и красив празник.
5. За улеснение на своите читатели библиотеката при НЧ “Бачо Киро-1869”-гр. Бяла черква предлага услугата „Доставка на книги по домовете”.

И читалищните работници се включиха в инициативата „Да изчистим Славееви гори“

Много добре си взаимодействаме с колегите от музея . Няма мероприятие което да не е направено съвместно, искам лично да им благодаря за оказаната ми помощ. Както и на колегите от кметството.

В много добро взаимодействие работи нашето читалище и с читалищата от общината.

Народно читалище „Бачо Киро – 1869“ е създадено през 1869 година като Първото селско читалище в България. На 21 декември 1869 г. ,само няколко месеца след основаването на Търновското читалище „Надежда“, възрожденският просветител и революционер Бачо Киро Петров основава и в Бяла черква читалище. Нарича го „Селска любов“. Посрещнато с много обич и надежда от белочерковци, то се превръща в истинско огнище на българския дух. Малко са читалищата, показали такава богата просветна и книжовна дейност, така тясно свързани с националноосвободителните борби, и такова единство между думи и дела на своите членове. Тук се сее семето на борбата и то дава своя плод през бурните априлски дни на 1876 година, когато 101 въстаници от Бяла черква – всички читалищни членове, излизат с четата на поп Харитон и Бачо Киро и поемат към Дряновския манастир.

Това е отчета за работата на читалището през 2022 г. Надявам се че през настоящата 2023 г. ще имаме по-големи изяви .

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ БАЧО КИРО – 1869“ гр. БЯЛА ЧЕРКВА

НАСТОЯТЕЛСТВО

1. Анастасия Иванова Георгиева – председател
2. Ангелина Димитрова Петрова
3. Антоанета Йосифова Марчева
4. Албена Йорданова Тодорова
5. Маринка Георгиева Цачева
6. Стефан Петров Владимир
7. Милко Василев Грънчаров

ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ

1. Христина Росинова Иванова
2. Николинка Ангелова Гавраилова
3. Ивайло Анатолиев Ангелов